

PRZEDAN (65) *part praet pass pf*

przedan (33), **przedany** (32).

e *jasne*; w formach złożonych -an- (27), -ån- (2) *RejKup, Leop*; w formach niezłożonych -ån, -åna, -åno (28), -ana (1) *SarnStat*.

sg m N przedån (24), przedany (12); ~ (*attrib*) -any (3); ~ (*praed*) -ån (24), -any (8); -ån *OpecŻyw* (4), *TarDuch, BielŻyw, RejJóz, MurzNT* (2), *BielKron* (8), *Mącz* (6), *ModrzBaz*; -any *Leop, LatHar* (4), *WujNT, KlonWor* (2). \diamond V przedany (1). \diamond f N (*praed*) przedåna (7). \diamond L przedan(e)j (1). \diamond n N (*praed*) przedan(e) (1) *RejKup*, przedåno (1) *Mącz*. \diamond G przedan(e)go (1). \diamond pl N subst m i n przedané (4); -é (3), -(e) (1). f (*praed*) przedané (6), przedány (1) *MetrKor*; -é (2), -(e) (4). \diamond G przedanych (3). \diamond A subst przedané (2); -é (1), -(e) (1). \diamond L przedanych (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: przedan(y) od kogo (12), *przez kogo* *SarnStat* (2).

Sł stp s.v. sprzedać, Cn, Linde brak.

1. Oddany za pieniądze lub inną wartość materialną, sprzedany; *venditus* *Modrz, PolAnt, JanStat; venalitiu* *Mącz* (62) : *MetrKor* 40/825; tam się iemu [Platonowi] śniło żeby miał być poiman od Piratów, j stało się iest tak iż był ię odnich y przedan *BielŻyw* 80; *RejJóz Cv; Leop Lev* 25/24; *BielKron* 16, 16v, 19v, 44v, 470v; *Venalitiu*, *Przedány/ Co* już przedano iest. *Mącz* 106a, 106a, 479d [2 r.]; Bo którzykolwiek dzierżawcami pol albo domow byli/ przedawając przynosiłi summy przedanych rzeczy *BudNT Act* 4/34; Lecz prawo Boże iálny wyrok czyni: Iesli złodziey niema czem oddać/ niech będzie przedan [*venumdetur*]. *ModrzBaz* 78, 34; TEż wstawiamy: iż iesli będą Zupy przedané przez Króla Ie⁸⁰ M. y iego Rádę/ tedy ten/ który Zupy kupi/ iest powinien Sól [...] pilnie śpisać *SarnStat* 374; Iesliby ten/ który przedaie [*dobra*]/ miał żonę/ której oprawa ściągáłyby się ná takowé dobrá przedané: tedy [...] *SarnStat* 629, 292, 376, 1250.

przedan(y) komu (10): *OpecŻyw* 84v; *LibMal* 1550/155v; Napifano tamże iż rzeczy Kościelne s pewnych przyczyn mogą być przedané/ ale nie żydom *GroicPorz* h3v; Po śmierci obu rodzicow/ poiman był [*Mahomet*] s przygody y przedan kupcowi iednemu *BielKron* 165, 16v; *HistRzym* 24v, 25v; gdzieby w Bydgołczy tá sól śzlácheckiego śtanu ludzióm do czwieri lątá nie moglá byđ przedaná/ po złożeniu/ tedy [...] *SarnStat* 395, 1103; *KlonWor* 29.

przedan(y) za co, za ile (7): *OpecŻyw* 70v, 84v; Item srebra przedanego za ośmdzieśiąth kop *ZapMaz* 1542/332; Abowięmci ten oleiek/ mógł być za wielé przedán [*venundari*] i dánoto być vbogiem *MurzNT Matth* 26/9, *Ioann* 12/5. Cf *Fraza*, »za myto przedan«.

przedan(y) dokąd (4): Iozeph [...] Prze żazdrozcz od włafney braciey Był przedan do ziemie czudzey *RejJóz A3*; poználi się być przed miástem rzeczonym Melchiná gdzieś była przedaná Táfia corká iego. *HistRzym* 22; *SkarŻyw* 245; *WujNT Zzzzzv*.

W połączeniu szeregowym (1): Takowé wśzytkie imioná dáné/ infeudowané y przedané w ziemiách wysłzey omienionych/ przypadają w ręce náłzé y Rzeczypospolitáy *SarnStat* 84.

Fraza: »za wszystko złoto źle by przedany był« = *nieoceniony, najdroższy* (1): Zwierzyliśmy W.K. zacności [...] praw á śwobod y poczciwości śwoich/ kthore nád bogáctwá złothá v nás wysłzey wáżone íą/ á zá wśzytko złoto/ zleby przedané były. *LeszczRzecz A6*.

Wyrażenia: »drogo przedan(y)« (4): Quam plurimo venire, Bárzo drogo być przedan. *Mącz* 105d, 39d, 479d; *LatHar* 689.

»przedane imiona, majątności« [*szyk 1:1*] (1:1): Ci [...] pieniądze zá przedáne máiętności fwe dawáli nie do rąk Apoftolńkich/ ále z wielką pokorą [...] kładli przed nogi Apoftolńkie. *WujNT* 412; *SarnStat* 84.

»za myto przedan« (1): ktory [*Jeremiasz*] mowil: Zawieřili łą myto moie/ trzydzieřci pieniędzy/ to tzuřs myto za ktoré przedán Iozeff od řwéy bracié. *OpecŻyw* 84.

»przedany niewolnik« (1): A to nie powoli áni z chęci tám [*w Egipcie*] Iozeph/ ále iáko przedány niewolnik w domu onym mieřkał. *SkarKaz* 579a.

»po [*jakich*] pieniądzech przedany« (1): cżego ma Vrzędnik doyrřeć/ áby [*nabiały*] po iednych pieniądzech przedáne były *GostGosp* 118.

Szeregi: »przedany, (i) darowany« = *venditus aut (vel) donatus JanStat* (2): dobrá ich/ które przed poczęciem tego pořtanowania nie łą przedáne y dárowáne innym/ máią im bydź wróconé. *SarnStat* 1103, 1103.

»przedan albo kupion« (1): bo řtworzycieł od řwégo řtworzenia/ przedán albo kupion bytz niemoże. *OpecŻyw* 84.

»zastawny i przedany« (1): O Záltawnych y o przedánych rzeczach krádzionych Zydowi. *GroicPorz* h3v.

a. *Zdradzony dla korzyřci materialnej (o Chrystusie zdradzonym przez Judasza) [w tym: za co, za ile (8)] (9)* : Iezu kthorys za thrzydzieřci pieneđzy [!] řrebrnych od zdraycze iudařza był przedan. řmi. řię nad nami. *TarDuch* B8; *Leop Zach* 11 arg; *LatHar* 273, 338.

przedany komu (2): Błogořławiony P. nář Iezus Chryřtus/ zdrádlwie od Iudařzá zá trzydzieřci řrebrnikow/ Zydom przedány. *LatHar* [539], 356.

Wyrażenie: »za myto przedan« (2): O miłořciwá matko by to byla wiedziala/ ijęby twóy miły řyn za to řprońné myto był przedán od Iudařřa/ ieffcżeby byla miedzy przyiácielmi tylé pieneđzy wymogła/ ijęby ié Iudařřowi dala *OpecŻyw* 85; *KlonWor* 82.

Szereg: »przedan y wydan« (1): [*Chrystus*] Od iednego zwolenniká przedan y wydan *BielKron* 138v.

2. Oddany, przekazany pod zwierzchność (2) :

a. *Przekazany pod zarząd [do czego] (1)* : ze Dzierzawy, albo Dwory. ktoreby kolwiek przedane były do Starostwa tedy te wolno dawać nam komu chcemy *ActReg* 44.

b. *Przekazany pod zwierzchność polityczną [komu] (1)* : Tę [*Kretę*] naprzod ku páńřtwu Rzymřkiemu przywiódł Metellus Creticus. Pothym byłá pod mocą Ceřářzow Greckich/ áź Wenetom przedaná. *BielKron* 273v.

3. *Sprzedajny, który można kupić (1)* : Dobrodzeyřtwo Pana twego Zařs to przedáne vniego Nie Kramář czy to nj Kupiec *RejKup* aa5v.

Synonimy: 1.a. *oszukany, zdradzony*; 2. *dan, poruczony, powierzony*.

Cf **PRZEDAĆ**